

Szakmai önéletrajz Sófalvi András

Születési adatok:

Székelyudvarhely, 1973.08.22.

Tanulmányaim:

1979-1987: Felsősófalva, Székely Mózes Általános Iskola

1987-1991: Székelyudvarhely, Kós Károly Szakközépiskola

1991-1994: Brassó, Transilvania Egyetem

1994-2000: Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar:
régészet-történelem

2002 – 2006 Budapest, ELTE BTK, Történelemtudományi Doktori Iskola: középkori
régészet

2012: PhD fokozat megszerzése (*summa cum laude*)

Munkahelyek, szakmai tevékenység:

1998-1999: Budapest, Budapest Történelmi Múzeum, Budavári Szent György téri ásatások

2000-2001, 2003: Budapest, Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete, Somogy
megyei ásatások: Balatonszárszó, Balatonőszöd, Balatonlelle

2002: Kaposvár, Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága: ásatásvezetés Balatonlellén

2004 – Székelyudvarhely, Haáz Rezső Múzeum

2004-2008: OTKA kutatás résztvevője (vezető kutató Benkő Elek): udvarhelyszéki
várak, töltésvonulatok, védbarlangok, templomerődök felmérése

Egyesületi tevékenység:

Areopolisz Történelmi Kutatócsoport, Székelyudvarhely, 2000-

Pósta Béla Egyesület, 2004-

Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2005-

Aerial Archaeology Research Group, 2012-

Szakmai érdeklődésem:

- A Sóvidék múltja a kezdetektől a késő középkorig

- Udvarhelyszék a népvándorláskorban és a középkorban

- A Székelyföld és Erdély középkori története

- A Dél-Dunántúl a népvándorláskorban és a középkorban

Főbb kutatási tevékenységeim:

- Sóvidék középkori településtörténete, Udvarhelyszék középkori településtörténete
(szakdolgozatok)

- Sóvidék középkori egyháztörténete és egyházépítészete (régészeti kutatás a felsősófalvi
református templomban – 1999)

- a sóvidéki és székelyföldi sóbányászat a kezdetektől a késő középkorig

- Székelyföld középkori várai

- Középkori és kora újkori erőségek és védőrendszerek Udvarhelyszéken (PhD téma)

- Régészeti kutatások Kányád középkori templománál, 2005-2006

- Leletmentő ásatás a székelyudvarhelyi ferences templomban, 2006
- Régészeti kutatás Szentimrefalva középkori templománál, 2006
- Leletmentő ásatás Bikafalva templomában, 2006
- Leletmentő ásatás a bággyi templomban, 2006
- Tervásatás a telekfalvi Órhegy védbarlangjában, 2007
- Tervásatás Kustaly váránál, 2007
- Leletmentő ásatás a telekfalvi templomban, 2007
- Tervásatás Máréfalva középkori templománál, 2007-2008
- Leletmentő ásatás Székelyudvarhely – Kadicsfalvi-réten, 2008
- Tervásatás a homoródalmási Tatárkapolnánál, 2008
- A székelyderzsi templomerődítmény régészeti ásatása, 2008
- Megelőző régészeti feltárás a székelyudvarhelyi Csonkavárnál, 2009
- Tervásatás a parajdi Rapsóné váránál, 2009
- Leletmentő ásatás Bögöz középkori templománál, 2009
- Leletmentő ásatás Lengyelfalván, 2010
- Tervásatás a Rika-erdőben, 2010
- Tervásatás, ágyúkutatás a Görgényi-fennsíkon, 2010
- Leletmentő ásatás a fenyédi középkori templomnál, 2010
- Leletmentő ásatás a tordátfalvi templomban, 2010
- Tervásatás a székelyudvarhelyi Jézus Szíve kápolnánál, 2011
- Tervásatás a homoródszentmártoni templomváránál, 2011
- Leletmentő ásatás a fenyédi középkori templomnál, 2011
- Tervásatás a homoródszentmártoni templomváránál, 2012
- Leletmentő feltárás a székelyderzsi templomerődítmény területén, 2012
- Leletmentő ásatás a felsősófalvi református templomnál, 2012

Sófalvi András által írt könyvismertető, recenziók:

Kolumbán-Antal József: Székely honfoglalás, avagy mikor költözhettek a székelyek a Kárpát-medencébe? Székelyföld 11 (2007). 7. 126-140.

Ioan Marian Țiplic: Erdély védelmi szervezete a 10-14. században. Castrum 2008. 2. 152-175.

Karczag Ákos – Szabó Tibor: Erdély, Partium és a Bánság erődített helyei. Várak, várkastélyok, városfalak, templomvárak, barlangvárak, sáncok és erődítmények a honfoglalástól a 19. század végéig. Budapest. 2010. Castrum 2010. 1. 47-52.; Erdélyi Múzeum 52 (2010). 1-2. 165-169.

Recenziók a Sóvidék a középkorban c. kötetről:

Botár István: Székelyföldi kistrégiók régészeti kutatása. Erdélyi Múzeum 57 (2006). 1-2. f. 126-128.

Rácz Miklós, in: Archaeológiai Értesítő 132 (2007). 362-364.

Bencze Ünige, in: Arheologia Medievală 7 (2008). 318-319.

P. Buzogány Árpád, in: Népújság. 2005. július 9.; Kulturális Figyelő 4 (2005). 2. sz.; Sóvidék 3 (2011). 2. szám. 64.

Sófalvi András könyvbemutatói:

Sófalvi András: Sóvidék a középkorban. Fejezetek a székelység középkori történelméből. Székelyudvarhely. 2012. (Székelyudvarhely, 2005. június, a kötetet bemutatta: Hermann Gusztáv Mihály)

Sófalvi András: A székelyudvarhelyi Jézus kápolna. A székelyföldi négykaréjos kápolnák kérdéséhez. Székelyudvarhely. 2012. kötetének bemutatója. (Székelyudvarhely, 2012. aug. 18., a könyvet bemutatta: Mihály János)

A „Székelység története” c. tankönyv székelyudvarhelyi bemutatója (2013. jan. 24.)

Sófalvi András által bemutatott könyvek:

Botár István: Kövek, falak, templomok c. könyvének bemutatása (bemutatta: Sófalvi András, Csíkszereda, 2009. okt. 16)

Karczag Ákos – Szabó Tibor: Erdély, Partium és a Bánság erődített helyei. Várak, várkastélyok, városfalak, templomvárak, barlangvárak, sáncok és erődítmények a honfoglalástól a 19. század végéig c. könyvének bemutatása (bemutatta: Sófalvi András, Szováta, 2010. márc. 27)

Tanulmányok a székelység középkori és fejedelemség kori történelméből. Szerk.: Sófalvi András – Visy Zsolt. Énlaka – Székelyudvarhely. 2012. (bemutatta: Sófalvi András, Székelyudvarhely, 2012. máj. 25)

Riport:

Az erdővidéki Kakasbarázda és Kustaly vára rejtélye. In: Székely Hírmondó. 2009. január 6.

Erdély régi templomai. Felsőboldogfalva. In: Román Televízió magyar adása. 2008.04.22

Erdély régi templomai. Nagyalambfalva. In: Román Televízió magyar adása. 2008.07.12

Erdély régi templomai. Máréfalva. In: Román Televízió magyar adása. 2008.11.27

Erdély régi templomai. Bögz. In: Román Televízió magyar adása. 2009.11.26

Közmeghallgatás, Udvarhelyi Tv: A régészet helyzete Székelyudvarhelyen, a gót kiállítás előkészületei. 2010. 05. 27.

Erdély régi templomai. Vízakna. In: Román Televízió magyar adása. 2010. 07.13

Erdély régi templomai. Halmágy. In: Román Televízió magyar adása. 2010. 12. 06

Erdély régi templomai. Jézus kápolna. In: Román Televízió magyar adása. 2011. 05.17

Erdély régi templomai. Homoródszentmárton. In: Román Televízió magyar adása. 2011. 12. 05

Közreműködés a „Csonkavár a romokon” c. dokumentumfilmben, 2012 – Duna Tv

Portré:

„Színes székelyföldi történelmet látok magam körül”. In: Székelyhon. 2009. I. évf. 4. szám

<http://uh.ro/portre/4974-sofalvi-andras-a-regesz-tortenesz>

Kiállítások:

A reformáció évszázadai c. kiállítás (Székelyudvarhely, 2008. június 16) régészeti része
Történelmünk képei madártávlatból (Székelyudvarhely, 2009. január 19), kiállítás-
megnyitó

Körösfi Zsolttal és Nyárádi Zsolttal közösen: Bronzkori népek és vizigótok Székelyudvarhely határában c. régészeti kiállítás (Haáz Rezső Múzeum, Székelyudvarhely, 2010. május 30; Székelykeresztúr, 2011. január 19; Gyergyószentmiklós, 2011. november 4; Sepsiszentgyörgy, 2013. március 7)
Légirégészeti fényképek Udvarhelyszékről (Székelyudvarhely, 2011. augusztus 20.; Gyergyószentmiklós, 2001. november 4; Sepsiszentgyörgy, 2013. február 13)
A pénz beszél... A magyar pénzverés története c. kiállítás (Székelyudvarhely, 2011. augusztus 21.) régészeti része
Tradíció és tudomány keresztmetszetében: a Jézus-kápolna az idő mérlegén. Történelmi kiállítás a kápolna tudományos kutatásainak eredményeiből. (Székelyudvarhely, 2013. máj. 17.)

Konferenciák, előadások:

2002. szept.: Gyergyószentmiklós. Terület- és régiófejlesztési konferencia. *A Sóvidék változásai*
2003. nov. 8-9: Nagyvárad. I. Erdélyi magyar régész konferencia. *Középkori történeti-régészeti kutatások Udvarhelyszéken (Sóvidéken)*
2004. febr. 26: Szováta. Műemlékvédelmi konferencia. *Régészeti kutatások Felsőfalva templomában*
2004. okt. 8-10: Nagykároly. Egyházépítészeti konferencia. *Egyházépítészeti és egyháztörténeti kutatások a Sóvidéken*
2004. nov. 5-7: Marosvásárhely. II. Erdélyi magyar régész konferencia. *Középkori és kora újkori várak Udvarhelyszéken.*
2005. jún. 3: Székelyudvarhely: EME vándorgyűlése. *Régészeti kutatások Székelyudvarhelyen*
2005. nov. 4: Székelyudvarhely: Múltunk jövője, avagy mi lesz veled székelyudvarhelyi épített örökség? *A régészeti lelőhelyek és a régészeti kutatások helyzete Székelyudvarhelyen*
2005. nov. 11-13: Csíkszereda: *Régészeti kutatások Kányád középkori templománál*
2006. ápr. 2: Szováta: Műemlékvédelmi konferencia. *Régészeti kutatások Kányád középkori templománál*
2006. nov. 10-11: Marosvásárhely: IV. Erdélyi magyar régészkonferencia: *Beszámolók a Kányád, Szentimre és Bikafalva templomaiban végzett régészeti kutatásokról*
2007. febr. 10-11: Szatmárnémeti: IV. Középkori egyházi építészet Erdélyben konferencia: *Középkori templomok régészeti kutatása Udvarhelyszéken (2005-2006)*
2007. ápr. 4: Székelyudvarhely: *Középkori templomok régészeti kutatása Udvarhelyszéken*
2007. okt. 27: Székelyudvarhely: Szent Imre milleniumi emlékévé – helytörténeti konferencia: *Régészeti kutatások Szentimrefalva középkori templománál*
2007. nov. 9-11. Kolozsvár: V. Erdélyi magyar régészkonferencia: *Udvarhely környéki mesterséges barlangok*
2008. jan. 22: Székelyudvarhely: *Udvarhelyszéki védbarlangok*
2008. ápr. 17: Székelyudvarhely: *Kustaly vára és a Kakasbarázda az újabb régészeti kutatások megvilágításában*
2008. jún. 20: Székelyudvarhely: Kerekasztal-beszélgetés: *Egyházi örökségünk védelme*

2008. okt. 29-30: Barót: IV. Erdővidéki régészeti konferencia: *Kustaly vára és a Kakasbarázda az újabb régészeti kutatások tükrében*

2008. nov. 7-9. Kolozsvár: VI. Erdélyi magyar régészkonferencia: *A Marosszentanna-Csernyahov-kultúra települése Székelyudvarhely-Alsólok lelőhelyen*

2008. nov. 28-30. Szováta (Demjén Andreával közösen): Műemlékvédelmi konferencia: *Régészeti ásatások Máréfalva középkori templománál (2007-2008)*

2008. dec. 16. Csíkszereda: *Székelyudvarhely térségében 2008-ban végzett régészeti kutatások*

2009. jan. 10. Máréfalva (Demjén Andreával közösen): *Régészeti ásatások Máréfalván (2007-2008)*

2009. jan. 26. Székelyudvarhely (Nyárádi Zsolttal és Körösfői Zsolttal közösen): *Őskori és népvándorlaskori régészeti feltárás Székelyudvarhely határában*

2009. jan. 27. Székelykeresztúr (Nyárádi Zsolttal és Körösfői Zsolttal közösen): *Őskori és népvándorlaskori régészeti feltárás Székelyudvarhely határában*

2009. márc. 24. Sepsiszentgyörgy: *Udvarhelyszéki mesterséges védbarlangok*

2009. ápr. 8. Székelyudvarhely: *Tíz év az udvarhelyszéki templomok régészeti kutatásában*

2009. okt. 3. Debrecen: Székely-történeti konferencia: *Udvarhelyszéki mesterséges barlangok*

2009. okt. 6. Székelyudvarhely, X. Erdélyi magyar restaurátor konferencia: *Őskori és népvándorlaskori régészeti feltárás Székelyudvarhely határában* (Nyárádi Zsolttal és Körösfői Zsolttal közösen)

2009. nov. 7. Sepsiszentgyörgy: VII. Erdélyi magyar régészkonferencia: *Udvarhelyszéki várak régészeti kutatása (2005-2009)*

2009. nov. 7. Sepsiszentgyörgy: VII. Erdélyi magyar régészkonferencia: *Az oklándi halomsíros temető* (Méder Lóránttal és Sztáncsuj Sándor Józseffel közösen)

2009. nov. 25. Csíkszereda: *Régészeti kutatások Rapsóné váránál*

2009. nov. 28. Székelyudvarhely: *Régészeti kutatások Bögöz középkori templomnál (2008-2009)*

2010. febr. 25. Kolozsvár: EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi szakosztályának előadása: *Udvarhelyszéki templomok régészeti kutatása (2005-2009)*

2010. márc. 10. Székelyudvarhely: EKE előadás: *Régészeti barangolások Udvarhelyszéken*

2010. márc. 27. Szováta: IV. Erdélyi műemlékvédelmi konferencia: *Udvarhelyszéki várak és mesterséges barlangok felmérése és régészeti kutatása (2005-2009)*

2010. máj. 15. Telekfalva: *Régészeti kutatások Telekfalván 2007-ben*

2010. máj. 17. Székelyudvarhely: *Szemelvények a Csonkavár történetéből*

2010. jún. 12. Bögöz: „Civil kezdeményezések és műemlékvédelem a Kárpát-medencében 2010” konferencia: *Régészeti kutatások Bögöz középkori templománál*

2010. nov. 18. Csíkszereda: *Régészeti kutatások a Rika-erdőben*

2011. febr. 10. Székelyudvarhely: Vulticultus-előadássorozat: *A védelem formái Udvarhelyszéken a középkorban és a fejedelemség korában*

2011. febr. 2. Debrecen: Dóczy Gimnázium: *Udvarhelyszéki védbarlangok*

2011. febr. 2. Debrecen: Református Gimnázium: *Udvarhelyszéki védbarlangok*

2011. febr. 2. Debrecen: MTA ATOMKI: *Székelyföldi hosszúsáncok kutatásának legújabb eredményei*

2011. febr. 3: Budapest: Magyar Protestáns Teológiai Kollégium: *Udvarhelyszék védelmi erődítményei*

2011. márc. 15: Székelyudvarhely (Négyesi Lajossal közösen): *Gábor Áron elrejtett ágyúí nyomában a Görgényi-fennsíkon*

2011. máj. 18: Gyulafehérvár – Szilágysomlyó: Várak, erődítések újra használatban – Az épített örökség felújításának elméleti és gyakorlati kérdései nemzetközi konferenciasorozat – Tusnád: *A székelyudvarhelyi vár*

2011. szept. 28-30: Énlaka (Nyárádi Zsoltal közösen): *A régészeti kutatások tanulságai Székelyudvarhely szomszédságában végzett településeken*

2011. nov. 5: Gyergyószentmiklós: IX. Erdélyi magyar régészkonferencia (Kosza Antallal közösen): *Töltésvonulatok a Görgényi-, Hargita- és Persányi-hegység térségében*

2011. nov. 10: Homoródszentmárton: *Régészeti kutatások a homoródszentmártoni templomvárnál*

2011. dec. 16: Csíkszereda: *Régészeti kutatások a homoródszentmártoni templomvárnál*

2012. febr. 17: Homoródszentmárton: *Régészeti kutatások a homoródszentmártoni templomvárnál*

2012. márc. 16: Székelyudvarhely: Székelyföldi tudományosság – Székely tudósok tudománytörténeti konferencia: *Kiemelkedő személyiségek a székely régészetben*

2012. márc. 27: Szováta: V. Erdélyi műemlékvédelmi konferencia: *Régészeti kutatások a homoródszentmártoni templomvárnál (2011)*

2012. júl. 6: Homoródszentmárton: *Régészeti kutatások a homoródszentmártoni templomvárnál*

2012. szept. 13-15: Budapest: Aerial Archaeology, Remote Sensing and the Archaeological Process. AARG Conference – 2012: *First Results of Aerial Archaeology in Harghita County (Romania)*

2012. nov. 9-11: Marosvásárhely: X. Erdélyi magyar régészkonferencia (Botha Zoltánnal közösen): *Régészeti kutatások a homoródszentmártoni templomvárnál (2011-2012)*

2012. nov. 23-24: Kolozsvár: A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 11. *Várak a Rikában. Adatok Udvarhelyszék és környezetének előtörténetéhez*

2012. dec. 17: Zetelaka: *A székelység határvédelme és önvédelme a középkortól a fejedelemség koráig. Várak és más védelmi objektumok Udvarhelyszék településtörténetében. PhD disszertáció tézisei*

2013. jan. 14: Székelyudvarhely, Babeş-Bolyai Tudományegyetem: *Régészet: elmélet és gyakorlat*

2013. febr. 11: Csíkszereda: *Régészeti kutatások a homoródszentmártoni templomvárnál (2011-2012)*

2013. ápr. 5: Székelyudvarhely: *A Csonkavár (Székelytámadt vár) erődítési elemei*

2013. ápr. 30: Budapest, MTA BTK RI – TTI, Hereditas Siculorum – A régi Székelyföld kutatásának újabb eredményei: *Székelyföld kiterjedése a középkorban*

2013. máj. 23-25: Nyárádszentlászló: Castrum Bene Egyesület 19. vándorgyűlése: *Árpád-kori toronyvárak a Rika-erdőben*

2013. máj. 31 – jún. 1: Megújuló örökség XIV. Határon túli magyar épített örökség kutatása és megóvása c. konferencia. *Régészeti kutatások Székelyderzsben; A székelyudvarhelyi Jézus-kápolna*

Konferencia-szervezés:

2011. szept. 28-30: III. Énlaka konferencia: *A székelyek középkori története és régészete*

2013. ápr. 5: Székelyudvarhely: *Székelyföldi várak kutatása, helyreállítása és hasznosítása – Központban a székelyudvarhelyi Csonkavár*